

דף נד.

עין משפט א.

או"ח סימן רחצ פעיף א

א. מברך על הנר בורא מאורי האש^ה אם יש לו, וא"צ לחזור אחריו^ט.
וכל זה במוצאי שבת אבל במוצאי יוה"כ י"א שמחזור אחריו^י.

הגה: מי שאין לו כוס להבדיל כשרואה האש מברך^כ עליו וכן בשמים.

או"ח סימן תרכד פעיף ד

ה. ד. מברכים בורא מאורי האש^ל אבל אין מברכים אלא על האור
ששבת^מ, וי"א שמברכים גם על האור שהוציאו עתה מן האבנים^י
מעמוד ראשון ואילך.

ח. ברכות דף נ'. משום דתחילת ברייתו היה במו"ש, פסחים נ"ד ע"א.

ו. מי שכבר בירך מאורי האש יכול לחזור ולברך להוציא בני ביתו כ"כ הברכי יוסף אות
א', אך ר"ז מביא בזה מחלוקת וע"כ כתב בכה"ח אות ב' דיברכו הם בעצמם וכ"כ בבן
איש חי פ' ויצא אות ט"ו.

ט. דברכה זו אינה אלא לזכר בעלמא, רא"ש והביאו הב"י. ואם מותר ליהנות מן האור
לפני שבירך הדבר במחלוקת, כה"ח אות ו'. ולפי דברי הזוהר בפ' ויקהל דף ר"ח טוב
ונכון לחזור אחריו.

י. להורות שיום זה קדוש משאר יו"ט שנאסר להבעיר בו אור, מ"א ס"ק ב'.

כ. דעיקר הכוס נתקן משום ברכת ההבדלה ואגב זה תיקנו בשמים ונר.

ל. שדבר חידוש הוא שלא נהנו ממנו ביום.

מ. ולא על האור שהוציאו עתה מהאבנים. הגם שבמוצאי שבת רגיל מברכים עליו, כאן
כיון שכל הברכה בגין שיום הכיפורים קדוש ונאסר להבעיר בו אש, וזה לא שייך אלא
באור ששבת שהיה בעולם ביוה"כ ופסקה הנאתו ממנו ועכשיו הותר. כה"ח אות י"א.

ו. ואפי' חל יוה"כ בשבת אין מברכין אלא על האור ששבת להורות שיום זה מקודש
ששבת מן האור. כ"כ המ"א בס"ק ז'. הגם שיש חולקים ומתירין בכה"ג יש ליזהר
לכתחילה, ומ"מ מן הנר שהדליקו מהאור שלא שבת מברכים עליו לכו"ע. כה"ח אות י"ב.
ומ"ב אות ז'.

נ. או מגפרורים. מ"ב אות ז'. ומעמוד ראשון ואילך היינו שהדליקו נר אחר ממנו, אבל
לדעה ראשונה וסתמא של השו"ע אין לברך עליו. ודעת המ"ב בביאור הלכה דגם בשעת
הדחק אין לברך גם מעמוד ראשון ואילך.

עין משפט ב.ג.

או"ח סימן רחצ פעיף ח

ה. ט. אור היוצא מהעצים והאבנים מברכין עליו ^ס אבל במוצאי יוה"כ אין מברכין עליו כיון שאין זה אור ששבת.

דף נד:

עין משפט א.ב.

או"ח סימן תקנר פעיף כב

כב. כב. במקום שנהגו לעשות מלאכה בט' באב עושין, ובמקום שנהגו שלא לעשות אין עושין ^ע, ובכל מקום ת"ח בטלים וכל הרוצה לעשות עצמו כת"ח לענין זה עושה ^פ.

כב. כג. במקום שנהגו שלא לעשות מותר ע"י אינו יהודי ^ז, אפי' בביתו של ישראל.

ולהסתחר ולהרויח במקום שנהגו שלא לעשות מלאכה אסור, ובמקום שנהגו לעשות מותר אלא שממעט, שאפי' משנכנס אב ממעטין במשא ומתן.

ס. דאינו אלא לזכר בעלמא משום ברייתו במו"ש, אבל ביוה"כ בעינן אור ששבת מטעם אחר להראות שאסור בהבערה ולא כמו ביו"ט. ואם הוא שבת ויוה"כ מברכין עליו כ"כ הכנה"ג, אבל המ"א בסי' תרכ"ד ס"ק ז' כתב דאין לברך, כה"ח אות מ"ו. אור שהוציאו לצורך חולה ביוה"כ מברכין עליו, שם אות מ"ז.

ע. וכתב הב"י שמנהג ישראל ששמענו שמעם בכל מקום נהגו איסור עד חצות, ומ"מ ראוי לכל ירא שמים שלא לעשות כל היום כדי שלא יסיח דעתו מהאבילות. כה"ח אות צ"ז.

ומקום שאין עושין בין ביום בין בלילה אין עושין. מ"ב אות מ"ג.

פ. ואין בזה יוהרא דהרואה אומר שאין לו מלאכה.

צ. וואפי' לומר לו בו ביום, דלא שייך אמירה שבות אלא בשבת ויו"ט וחזה"מ דהוי כעין יו"ט. כה"ח אות ק"א. ודוקא במלאכה בפרסום כגון בנין וסחורה אסור ע"י גוי. כה"ח אות ק"ב. אם לא בסחורה שאם לא ימכור אותה כעת יפסיד מהקרן שמותר גם לו בעצמו למוכרה משום דבר האבד.

הגה: ולא נהגו באיסור מלאכה רק עד חצות היום ^ק.

הגה: ונהגו להחמיר עד חצות בכל מלאכה שיש בה עיכוב קצת אפי' במעשה הדיוט, אבל דבר שאין בו שום עיכוב כגון הדלקת נרות או קשירת דבר מותר.

ולחלוב הפרות טוב לעשות ע"י א"י אם אפשר ^ר, והוא עומד שם.

עין משפט ג. אר"ח סימן תקנר פעיף ה

ה. ו. מעוברות ומניקות ^ש מתענות בט' באב כמו ביוה"כ ומשלימות, אבל בג' צומות האחרים פטורות מלהתענות, ואעפ"כ ראוי שלא יאכלו להתענג במאכל ובמשתה אלא כדי קיום הולד.

עין משפט ד. אר"ח סימן תקנב פעיף ב

ב. תשעה באב לילו כיומו לכל דבר ^ת, ואין אוכלים אלא מבעוד יום ובבין השמשות אסור ^א כמו ביוה"כ.

הגה: מותר ברחיצה וסיכה ונעילת הסנדל עד בין השמשות, ובחול נוהגים

ק. אבל דברי מאכל כגון מכולת נוהגים למכור ולקנות גם קודם חצות. כה"ח אות ק"ו.

ר. והיכא דלא אפשר מותר כי זה דבר האבד. כה"ח אות ק"ז.

ש. וקטנים יש לחנכם בתענית שעות שאין בזה סכנה. כה"ג אות כ"ג, ועיין באור לציון חלק ג' פ' כ"ט אות י"ז.

ת. וזהו פ' וישלח דף ק"ע כתב ששס"ה לאוין כנגד שס"ה גידין ושס"ה הימים שיש בשנה, וגיד הנשה נגד יום ט' באב וע"כ אמרה תורה לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה "את" לרבות ט' באב דלא אוכלין בו ושותים בו וכל מי שאוכל בט' באב כאילו אכל גיד הנשה. כה"ח אות ז'.

א. אבל א"צ תוספת כמו ביוה"כ, אבל בחינוך כתב שיש להפסיק מבעוד יום, וכ"נ מדברי הרמב"ם. וגם במוצאי תענית א"צ להוסיף תוספת אבל בבין השמשות שלו אסור. מ"ב אות ג'. כה"ח אות ט'.

לחלוץ נעליו קודם שיאמר ברכו, ואם הוא שבת חולצם לאחר ברכו^ב,
חוץ מן הש"ץ שחולצם לפני ברכו, רק שאומר תחילה ברוך המבדיל
בין קודש לחול.

הגה: נהגו שלא ללמוד בערב ט' באב^ג מחצות היום ואילך כי אם בדברים
המותרים בט' באב, לכן אם חל בשבת אין אומרים פרקי אבות^ד, וכן
לא יטייל בערב תשעה באב.

ב. דאסור שום סימן אבילות בשבת. ביאורי הגר"א ומ"ב אות ו'. ויזהר שלא יגע בהם
בידיו.

ג. משום שמחה כמ"ש בסי' תקנ"ד סעיף א'. וכתב הגר"א דאינו אלא חומרא בעלמא.

ד. משמע דאם חל בשבת אין ללמוד אחר חצות רק בדברים המותרים בט' באב,
והגם שיש מתירים בחל בשבת ערב תשעה באב מ"מ נהגו להחמיר כדברי המ"א כיון
שיכול ללמוד בדברים המותרים בט' באב, מ"מ אם אדם יש לו חיוב לימוד מסויים כגון
ח"י פרקי משניות ולא הספיק יש לו לסמוך על המקילין. כה"ח אות י"ח. וה"ה אם לא
קרא שנים מקרא ואחד תרגום מותר לקרוא אותה גם אחרי חצות גם לדעת המחמירים.
כה"ח אות י"ט.